

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

No 02
2205 2006

Biroul permanent al Senatului
Bp 199 29.05.2006

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii partidelor politice*, inițiată de un grup de 7 senatori din Grupul parlamentar al PRM (Bp. 199/2006).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca scop modificarea Legii partidelor politice nr. 14/2003 astfel încât membrii organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale să poată candida în alegeri "*dacă fac parte dintr-un partid politic ori sunt înscriși pe listele unui partid politic*".

Totodată, se propune ca organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care nu s-au constituit în partid politic, nu și-au înscris candidați pe listele unui partid politic și nu întrunesc în alegeri numărul de voturi pentru a fi reprezentate în Parlament, au dreptul la câte un loc de deputat, în condițiile legii electorale.

II. Propuneri și observații

1. Situația minorităților a reprezentat și reprezintă încă o problemă sensibilă, față de care Comisia Europeană manifestă un interes continuu, arătându-se deseori îngrijorată, iar Consiliul Europei a examinat în repetate rânduri situația acestora, redactând mai multe protocoale asupra minorităților naționale și recomandări, precum Recomandarea nr. 1134, care conține o listă de principii pe care Adunarea Parlamentară le-a considerat necesare protecției minorităților.

În acest sens, au fost întocmite și o serie de rapoarte privind situația minorităților din România. Într-un astfel de raport evaluativ, elaborat în ianuarie 2005, se semnală faptul că reprezentarea parlamentară a minorităților naționale și etnice reprezintă încă o problemă, care urmează a fi ținută sub observație.

În acest context, dar și dincolo de aceste observații și recomandări europene, problema minorităților trebuie analizată atât prin prisma tratatelor și convențiilor internaționale la care România este parte, cât și a Legii fundamentale și a celorlalte reglementări din dreptul intern, între care trebuie să existe o permanentă corelare, așa cum impune Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Totodată, conform acestei legi, orice act normativ, cu toate modificările și completările ulterioare "*trebuie să se integreze organic în sistemul legislației*", asigurându-se în acest fel "*unificarea și coordonarea*" acesteia.

2. Dispozițiile propuse contravin principiilor și drepturilor constituționale prevăzute la art. 16, care consacră principiul egalității în drepturi, respectiv art. 37, care garantează dreptul de a fi ales.

Așa cum este formulată, prin obligativitatea apartenenței la un partid politic pentru membrii organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, se creează o discriminare față de ceilalți cetățeni aparținând majorității, îngrădindu-li-se prin această restricționare și exercitarea dreptului de a fi ales în condițiile Constituției.

Astfel cum se precizează în numeroase acte normative, deosebirea de limbă, de religie, de rasă sau de naționalitate nu poate constitui o piedică pentru nici un cetățean român pentru dobândirea sau folosirea drepturilor civile și politice; cetățenii aparținând unei alte etnii se vor bucura de același tratament și de aceleași garanții în drept și în fapt, ca și ceilalți cetățeni români.

De altfel, în materie de discriminare, legislația internă cuprinde o serie de acte normative care vin să reglementeze expres această problemă. În acest sens, putem menționa Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, care la art. 2 alin. (1), prevede că "*prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, (...) care au ca scop restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*", iar la art. 1 alin. (2) lit. c) se prevede că "*principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: c) drepturile politice și anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viața publică și de a avea acces la funcții și demnități publice*".

Același principiu, al interzicerii oricărei forme de discriminare, este consacrat și în Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale,

încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995, ratificată de către România prin Legea nr. 33/1995, care prevede că *"orice persoană aparținând unei minorități naționale are dreptul să aleagă liber dacă să fie tratată sau nu ca atare și nici un dezavantaj nu poate rezulta dintr-o asemenea alegere ori din exercițiul drepturilor legate de aceasta"*. De asemenea, se prevede și faptul că părțile Convenției *"se angajează să garanteze fiecărei persoane aparținând unei minorități naționale dreptul la egalitate în fața legii și la egala protecție a legii. În această privință, orice discriminare bazată pe apartenența la o minoritate națională este interzisă"*.

În același sens s-a exprimat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului într-o jurisprudență constantă *"articolul 14 din Convenție nu interzice orice diferență de tratament în exercitarea drepturilor recunoscute de Convenție. Este considerat discriminatoriu tratamentul diferențiat exercitat împotriva unor persoane aflate în situații analoge, dacă diferența de tratament nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, în sensul că nu răspunde unui scop legitim sau că, în cazul în care urmărește un astfel de scop, nu este păstrat un just echilibru între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere"*.

Or, prin condițiile impuse prin propunerea legislativă, se încalcă toate aceste dispoziții și principii și se exclude în același timp și posibilitatea exercitării unor candidaturi independente, posibilitate prevăzută de Legea nr. 373/2004.

Mai mult decât atât, conform Legii nr. 14/2003, *"nici o persoană nu poate fi constrânsă să facă parte sau să nu facă parte dintr-un partid politic"*.

3. Pe de altă parte, alin. (4¹) care se propune a fi introdus, este contradictoriu cu înseși prevederile propuse anterior pentru modificarea alin. (4), în sensul că la alin. (4) se prevede obligativitatea apartenenței la un partid politic pentru a putea participa la alegeri, iar la alin. (4¹) se vorbește despre *"organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care nu s-au constituit în partid politic, nu și-au înscris candidați pe listele unui partid politic și care nu întrunesc în alegeri numărul de voturi pentru a fi reprezentate în Parlament"*. Însă, în măsura în care aceste organizații nu fac parte dintr-un partid politic sau nu se află pe listele unui partid politic, nu se poate face vorbire despre neîntrunirea numărului de voturi necesar pentru a fi reprezentate în Parlament, pentru simplul motiv că acestea nu au posibilitatea legală de a participa la alegeri.

Totodată, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale nici nu s-ar putea constitui în partide politice, așa cum se sugerează în propunerea legislativă, întrucât nu ar întruni condițiile impuse de Legea nr. 14/2003, dintre care una esențială este aceea prevăzută în mod expres la art. 10 lit. e). Astfel, este obligatoriu ca, pentru a se constitui partid politic, să se urmărească *"numai obiective politice"*, făcându-se în statut *"mențiune expresă"* despre aceasta. Or, aceste organizații ale membrilor cetățenilor aparținând minorităților naționale nu

vizează obiecte exclusiv politice, ci și de altă natură, care exced sfera politică și care sunt menite să apere interesele acestor minorități.

Aceasta este și rațiunea pentru care legiuitorul a reglementat distinct de partidele politice astfel de organizații, ținând cont de specificul și particularitățile pe care acestea le implică.

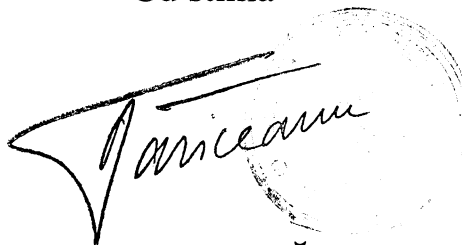
De altfel, nu numai Legea nr. 14/2003 face această distincție, ci și Legea nr. 373/2004, ceea ce înseamnă că o modificare a Legii nr. 14/2003 în sensul celor propuse, ar impune implicit și o modificare a Legii nr. 373/2004, altfel, aflându-ne în situația în care două acte normative în vigoare cuprind dispoziții contrare și care, firește, ar duce la inaplicabilitatea acestora.

4. În ceea ce privește modificarea art. 55, considerăm, pe baza celor expuse anterior că, nu toate dispozițiile Legii nr. 14/2003 pot fi aplicate prin similaritate organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, așa cum se propune, ci numai în măsura permisă de actuala reglementare, adică cu exceptarea articolelor care se aplică exclusiv partidelor politice.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă

Călin POPESCU – TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului